Een online platform met instrumenten ter ondersteuning van de aanpak van depressie en al haar randgebieden: Een meerwaarde voor de huisartsenpraktijk?

Haio: HAEST Lynn , U.A.
Promotor: VAN AUDENHOVE Chantal
Praktijkopleider: VANSCHOENBEEK Jan

Context: Depressie is een veelvoorkomende psychische aandoening in de huisartsenpraktijk. Huisartsen spelen een belangrijke rol in het tijdig herkennen en diagnosticeren van psychische gezondheidsproblemen maar toch blijft dit een moeilijke taak. Het gebruik van instrumenten om depressieve klachten adequaat te kunnen herkennen en/of behandelen zou daarom een meerwaarde kunnen betekenen voor de huisartsenpraktijk.

Onderzoeksvraag: In deze studie wordt gepeild naar de behoefte en het gebruik van instrumenten bij screening, diagnosestelling, voorlichting, behandeling en opvolging van depressieve klachten in de huisartsenpraktijk. Verder werd in deze studie ook nagegaan of huisartsen het gebruik van dergelijke instrumenten als een meerwaarde beschouwen.

Methode: Voor deze studie werd een online platform opgesteld waarop instrumenten beschikbaar staan die gebruikt kunnen worden bij de aanpak van depressieve klachten in de huisartsenpraktijk. De instrumenten werden op een kritische wijze geselecteerd zodat een wetenschappelijke onderbouwing gegarandeerd werd. De instrumenten werden ingedeeld in de categorieën 'Ask', 'Assessment', 'Agree/advice', 'Assist' en 'Assure follow-up'. Gedurende een periode van vijf maanden maakten 25 huisartsen uit de provincie Limburg gebruik van dit online werkplatform. Ze werden vervolgens aan de hand van een enquête bevraagd over de behoefte aan instrumenten en het gebruik van het online platform bij de aanpak van depressieve klachten.

Resultaten: Alle 25 huisartsen vulden de enquête in. De mediaan van het aantal keer dat de huisartsen bij benadering gedurende deze vijf maanden een patiënt met een (vermoeden van) depressieve klachten op de raadpleging kreeg bedraagt 10 (min. 4 ' max. 30). Voor de categorieën 'Ask', 'Assessment' en 'Assure follow-up' blijkt dat 10 tot 12 huisartsen geen tot weinig behoefte hebben aan instrumenten. Voor de categorieën 'Agree/Advice' en 'Assist' geven 10 deelnemers aan veel tot erg veel behoefte te hebben aan instrumenten. Ongeveer de helft van de huisartsen maakte gedurende deze studie gebruik van instrumenten om hun patiënt met depressieve problematiek te informeren of om deze patiënten opvolging te verzekeren. Binnen de overige categorieën maakte telkens ongeveer een kwart, en dus minder artsen, gebruik van de instrumenten. Voor screening wordt de PHQ-9 en screeningslijst 'Overspanning en burn-out' het meest gebruikt, voor diagnostiek de BDI-II en HDRS en voor educatie de metaforen en patiëntenfolders. Verder maken de huisartsen het meest gebruik van de online cursus 'Fit in je Hoofd' ter ondersteuning van de niet-medicamenteuze behandeling en werd voor opvolging het meest verwezen naar de tweede en derde lijn van de geestelijke gezondheidszorg. Voor bijna alle instrumenten op het platform blijkt dat eens de huisartsen ervan gebruik gemaakt hebben, ze deze ook willen blijven gebruiken en dat de helft van de artsen aangeeft dat de kans groot tot zeker is dat ze in de toekomst gebruik zullen blijven maken van het online platform.

Conclusie: Het online platform is voor deze studiegroep van 25 huisartsen, ondanks het matige gebruik, mogelijk een meerwaarde bij de aanpak van depressieve klachten. Om het gebruik en de meerwaarde ervan beter te kunnen beoordelen zou eerst op zoek moeten gegaan worden naar een

manier waarop het platform geïmplementeerd kan worden in de praktijk. Een mogelijke optie is een geaccrediteerde e-learning of de implementatie van instrumenten in het elektronisch medisch dossier.